

VERENIGING JAN VAN HOUT

vrienden van het Leidse Archief

Nieuwsbrief

Jaargang 20 nr. 3

September 2009

Secretariaat: Postbus 16113, 2301 GC Leiden

Giro: 133096

E-mail: red4@janvanhout.nl

Website: www.janvanhout.nl

Van de bestuurstafel

Na een mooie zomer rekenen we op een eens zo mooi najaar. Velen van u zullen ter gelegenheid van de Open Monumentendagen op 12 en 13 september al genoten hebben van de vele manieren waarop Leiden op de Kaart is gezet. Van 17 tot en met 25 oktober a.s. viert Nederland de Week van de Geschiedenis met tal van historische evenementen en activiteiten. De week begint, zoals gewoonlijk, met een Open Archiefendag. Ook het Regionaal Archief Leiden zal op die dag weer zijn deuren openen voor belangstellenden.

Op 13 oktober a.s. zal Deru Schelhaas voor de Vereniging Jan van Hout een spreekbeurt houden over zijn onderzoek naar de geschiedenis van de veemarkt in Leiden. Deru Schelhaas heeft bij zijn onderzoek veel gebruik gemaakt van de gedigitaliseerde B&W notulen op de website van Jan van Hout. Het is goed om eens te horen hoe het vele werk dat in dit kader door leden van de Vereniging Jan van Hout is verricht, voor onderzoekers een grote steun betekent bij hun navorsingen. De data op onze website leveren immers een schat aan informatie.

En dan het grote Jan van Hout-symposium op 11 december! Velen hebben zich hiervoor al opgegeven maar er is nog plaats. U kunt zich inschrijven door betaling van € 20 op postgiro 133096 of bankrekening 56.63.37.150 t.n.v. de Vereniging Jan van Hout onder vermelding 'symposium'. Wel graag duidelijk naam en adres vermelden bij de omschrijving. U kunt zich ook per e-mail opgeven via sec5@janvanhout.nl. In de bijdrage van € 20 zijn de kosten van lunch en consumpties inbegrepen. Eerst na ontvangst van uw betaling wordt uw deelneming definitief. Ruim voor de datum van 11 december worden de toegangskaarten aan uw adres verzonden. In deze Nieuwsbrief treft u het programma nog eens als bijlage aan.

Het manuscript van het Jan van Hout-boek gaat deze maand naar de drukker. Voor de auteur wordt het dan eindelijk tijd voor een welverdiende vakantie. We zien vol spanning uit naar het eindresultaat. U zult het boek desgewenst op de symposiumdag kunnen aanschaffen.

Tot slot nog een tweetal verzoeken aan onze leden. De redactie van de Nieuwsbrief is, als altijd, op zoek naar kopij. Heeft u een leuke archiefvondst gedaan, een interessant historisch boek gelezen of wilt u iets over uw onderzoek vertellen of over uw ervaringen met onze website: laat het ons weten! Een Nieuwsbrief voor en door leden is wel zo leuk. Ook doen wij hier opnieuw een oproep om hulp bij het in stand houden van de website waar Rinus Vrind zoveel jaren werk in heeft gestoken. Bent u iemand of weet u iemand met historische belangstelling en gevoel voor computers, neem dan a.u.b. zo spoedig mogelijk contact met ons op.

Wij hopen velen van u te zien bij de lezing van 13 oktober.

Cootje van Doorn, secretaris

Regionaal Archief Leiden toont 'Een harmonieus verleden'

In de vitrines bij de entree van het Regionaal Archief Leiden, Boisotkade 2A is tot 1 oktober een kleine expositie ingericht ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van de Oegstgeester Herensociëteit De Harmonie.

De omvang van het archief van De Harmonie is weliswaar niet zo groot, maar de bewaard gebleven archiefstukken geven een duidelijk beeld van een sociëteit waar de gezelligheidscomponent al 75 jaar de boventoon voert. En hoe zit het met de beginjaren, waarvan veel stukken ontbreken? Er wordt aangenomen dat toen veel mondeling geregeld is in de vaste lokaliteit 'Hotel Het Witte Huis' te Oegstgeest. En er zal zeker ook wel eens wat vernietigd zijn of zoekgeraakt.

Het voorstel tot het inrichten van een tentoonstelling met archivalia van een vrij jonge sociëteit deed de wenkbrauwen van de secretaris enigszins fronsen. Naarmate meer stukken werden opgesomd die het raadplegen waard zijn, raakte de lustrumcommissie ook enthousiast over de waarde van het archief van hun sociëteit, waarvan de officiële overdracht aan het Regionaal Archief Leiden reeds in mei 2006 plaatsvond. Een archiefcommissie heeft zich daarna gebogen over de herordening van de archiefbescheiden.

Een brief uit 1934 maakt duidelijk dat er ruim voor de oprichting al veel belangstelling bestond voor een herensociëteit in Oegstgeest. Vanaf de oprichting op 30 oktober 1934 is de sociëteit actief en zij bleef dat ook volgens het eerste notulenboek, zij het in mindere mate, tijdens de oorlogsjaren. Overigens zijn dames uitsluitend bij excursies, bowlen en diners welkom. Enkele dames hebben als blijk van waardering ter gelegenheid van het 60-jarig jubileum voor de sociëteit verzen geschreven. Aan de achtergebleven partners van overleden leden wordt ook gedacht. Zij ontvangen voor alle gezamenlijke activiteiten eveneens een uitnodiging. Sociëteit De Harmonie en 'Hotel Het Witte Huis' zijn onlosmakelijk verbonden met elkaar. De herensociëteit kon vanaf de oprichting gebruikmaken van de beschikbare zalen; *om niet* wel te verstaan. De activiteiten vonden plaats op vaste dagen in de week met als grootste sociale evenement de zaterdagmiddagborrel in de bar van het hotel. Afhankelijk van de opkomst wordt bij toerbeurt gebridget en gebiljart in de naastgelegen biljartkamer. Om niet te veel hinder te hebben van de biljarttafel werd in 1992 door de sociëteit gezorgd voor een lift waarmee het biljart in de vloer kan zakken. 'Hotel Het Witte Huis' heeft diverse opknapbeurten gehad. In 1987 opende Jan Wolkers het pas gerenoveerde hotel in aanwezigheid van de leden van sociëteit De Harmonie. "Harfonieuws" heeft plaatsgemaakt voor het hedendaagse "Harmonieuws", een zeer verzorgde periodieke uitgave van het bestuur.

Opvallend is het aantal commissies dat zich bezighoudt met de organisatie van lezingen, bridge, darts, bowlen, fietstochten, excursies, enz. Bij een nieuwe activiteit wordt nog steeds meteen een commissie in het leven geroepen. Niets wordt aan het

toeval overgelaten: zelfs ledenlijsten zijn goed bijgehouden en voorzien van waardevolle informatie.

Het is duidelijk dat het bij De Harmonie niet uitsluitend ging om de 'leut en neut', zoals uit een sooslied ter gelegenheid van het 60-jarig jubileum blijkt. Serieuze zaken werden serieus afgehandeld, maar de sfeer moest vooral aangenaam zijn.

Ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van De Harmonie zijn ook voorwerpen te zien. De gele dr. K. de Kloet-trui is ingesteld als blijk van waardering voor een lid met bijzondere prestaties, waarvan de uitreiking plaatsvindt na afloop van een fietstocht van zo'n 40 à 50 kilometer. Het Potspel is een biljartspel waarbij een houten ovalen blok (De Koe) in het midden van de tafel wordt geplaatst met in elke hoek een piloon. Het ringsteken tijdens Koninginnedag is een jaarlijks terugkerend evenement waarbij de heren van de sociëteit met de nodige versierselen acte de présence geven.

Een klein archief met een indrukwekkend harmonieus verleden is na afloop van deze mini-expositie te raadplegen in de studiezaal van het Regionaal Archief Leiden.

Visie op vee, de Leidse veemarkt 1850-1969

Lezing op dinsdag 10 oktober om 20.00 uur Deru Schelhaas georganiseerd door de Vereniging Jan van Hout.

De veemarkt van Leiden kent een lange geschiedenis vanaf de Middeleeuwen. Door de jaren heen neemt de markt in het centrum van Leiden steeds meer ruimte in beslag. Dit leidt tot overlast voor de burgers, onhygiënische toestanden en dierenleed. In de eerste decennia van de vorige eeuw gaan er al stemmen op om de markt te verplaatsen. Het zal echter nog tot 1969 duren voordat de markt definitief wordt verplaatst naar de Groenordhallen.

Plaats: filmzaal Regionaal Archief Leiden. Aanvang 20.00 uur. Toegang gratis.
Leden en belangstellenden van harte welkom.

Zaterdag 17 oktober 2009 Open Archiefendag op de Boisotkade

Op zaterdag 17 oktober vindt de jaarlijkse Landelijke Archiefendag plaats met als thema 'Oorlog en Vrede'. Ook het Regionaal Archief Leiden (RAL) houdt weer Open Dag met speciale aandacht voor de Tweede Wereldoorlog. Het archiefgebouw, Boisotkade 2A is van 11.00 tot 16.30 uur geopend voor alle belangstellenden. Zie voor invulling van de dag onderstaand programma.

Het programma is als volgt:

11.00-16.30 u.: Archiefgebouw open. Vanaf 11.00 uur worden bij de receptie bonnetjes uitgereikt voor de rondleidingen door de archieven en collecties.

11.15-11.45 u.: 1^e lezing + PPP: Ruud de Koning over 'Een Leidse Kolonie in Berlijn 1942-1945. Dwangarbeid in een wapenfabriek van de Firma Bosch', met na afloop verkoop en signeren van het boek 'Brieven van mijn vader Henk de Koning uit Duitsland en Tsjechië 1942-1945'.

11.30-12.15 u.: 1^e rondleiding door archieven en collecties (max. 15 personen). Duur 45 minuten.

12.00-12.30 u.: Officiële opening Beeldbank RAL Tweede Wereldoorlog door wethouder Jan Jaap de Haan.

13.00-13.30 u.: 2^e lezing +PPP: Ingrid Pot en Alphons Siebelt over het RAL-project Tweede Wereldoorlog.

14.00-14.45 u.: 2^e rondleiding door archieven en collecties (max. 15 personen). Duur 45 minuten.

15.00-15.30 u.: 3^e lezing +PPP: Rob van de Nieuwendijk over 'De vergeten bombardementen. De Britse luchtaanvallen op Leiden 1944-1945', met na afloop verkoop en signeren van het gelijknamige boek.

Verder wordt op de studiezaal informatie gegeven over het doen van historisch onderzoek. (De studiezaal is echter gesloten voor het doen van onderzoek.)

Bij de entree is de mini-expositie 'Een Leidse kolonie in Berlijn 1942-1945, Dwangarbeid in een wapenfabriek van de Firma Bosch' te zien. Deze is gerelateerd aan de lezing van Ruud de Koning (is te zien tot begin december).

sVerspreid in het gebouw hangen posters over de Tweede Wereldoorlog uit de Affichedecollectie.

Nadere info: Regionaal Archief Leiden 071-516.5355 (Benata Hengstmengel of Peter Brandenburg), www.leidenarchief.nl, www.anno.nl, www.weekvandegeschiedenis.nl.

Agenda

Tot 1 oktober

Tentoonstelling 'Een harmonieus verleden'. Regionaal Archief Leiden.

Dinsdag 10 oktober

Lezing Jan van Hout. Deru Schelhaas over 'Visie op vee, de Leidse veemarkt 1850-1969'.

Plaats: Filmzaal Regionaal Archief Leiden. Aanvang: 20.00 uur.

Zaterdag 17 oktober

Open Archiefendag. Ook het Regionaal Archief Leiden (RAL) houdt weer Open Dag met speciale aandacht voor de Tweede Wereldoorlog. Het archiefgebouw, Boisotkade 2A is van 11.00 tot 16.30 uur geopend voor alle belangstellenden.

Donderdag 22 oktober

P.J. Blok lezing. dr. D. van Delft over 'Einsteins liefde voor Leiden'.

Plaats: Lorentz-zaal van het kamerlingh Onnes gebouw, Steenschuur 25. Aanvang 20.00 uur.

Vrijdag 11 december

Symposium 'Hart voor Leiden: Jan van Hout (1542-1609)'.

Plaats: Tuinzaal van Sociëteit De Burcht.

Zie voor aanmelding voor dit symposium elders in deze Nieuwsbrief.

VERENIGING JAN VAN HOUT
Secretariaat
Postbus 16113
2301 GC Leiden
E-mail: red4@janvanhout.nl

TNT POST
Port betaald
Port Payé
Pays-Bas

